

De Minister van Veiligheid en Justitie
Drs. S.A. Blok
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
9 mei 2017

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
J.M.A. Timmer

Onderwerp
Advies over de wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 in verband met onder meer de uitbreiding van het recht op verhoorbijstand naar meerderjarige verdachten

Geachte heer Blok,

Via Internetconsultatie.nl heeft de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) kennis genomen van de voorgestelde wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 in verband met onder meer de uitbreiding van het recht op verhoorbijstand naar meerderjarige verdachten.

Over de wijziging van dit besluit wil de Wetenschappelijke Commissie (hierna: WeCo) van de NVvR, als vertegenwoordiger van de rechterlijke macht, graag adviseren, gelet op het belang van een goede rechtspleging.

Dit advies is voorbereid door leden van de vereniging en vastgesteld door de WeCo.

Strekking ontwerpbesluit

Het ontwerp-Besluit strekt er, blijkens de nota van toelichting, toe de vergoedingsregeling voor verhoorbijstand uit te breiden met verhoorbijstand aan aangehouden meerderjarige verdachten. De aanleiding hiervoor is het arrest van de Hoge Raad van 22 december 2015¹, op grond waarvan ook aangehouden meerderjarige verdachten per 1 maart 2016 recht hebben op verhoorbijstand in strafzaken waarin een bevel tot in verzekeringstelling kan worden verleend, gelet op de door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ontwikkelde jurisprudentie.

¹ ECLI:NL:HR:2015:3608

Advies

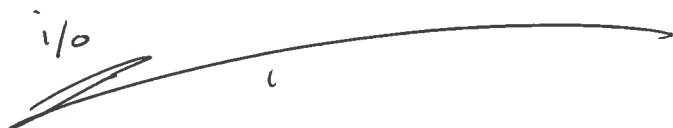
Het ontwerp-Besluit geeft de WeCo aanleiding tot het maken van de volgende opmerking.

Voorgesteld wordt de vergoeding van verplichte consultatiebijstand voor kwetsbare verdachten (o.a. minderjarigen, zwakbegaafden, mensen met psychische problemen) die worden verdacht van een strafbaar feit waarvoor geen bevel van voorlopige hechtenis kan worden gegeven. Deze groep verdachten kan pas afstand doen van het recht op consultatiebijstand na een gesprek met een advocaat op dit punt. Minderjarige verdachten kunnen geen afstand doen van hun recht op consultatiebijstand. Dit (consultatie)gesprek wordt vergoed aan de advocaat.

De vergoeding van de verhoorbijstand blijft ongewijzigd: indien er geen bevel tot voorlopige hechtenis mogelijk is, dan is er geen recht op vergoeding. Artikel 43 van de Wet op de rechtsbijstand (hierna: Wrb.) wordt niet gewijzigd of uitgebreid en blijft zoals de wet luidt vanaf 1 maart 2017. Echter, artikel 28b van het Wetboek van Strafvordering (hierna: Sv) garandeert aan kwetsbare verdachte aanwijzing van een raadsman. De wet draagt immers aan de hulp-officier van justitie op te melden dat een kwetsbare verdachte wordt opgehouden voor onderzoek. Maar als de advocaat zich meldt en de cliënt heeft geen geld voor de advocaat, dan stopt de bijstand door de raadsman weer na het consultatiegesprek en volgt geen vergoeding voor eventuele nadere verhoorbijstand.

De WeCo is van mening dat er in deze gevallen wel een recht op vergoeding van de kosten van verhoorbijstand aan de/een toegevoegde advocaat zou moeten zijn. Het feit dat er geen vergoeding plaatsvindt, terwijl de tekst van artikel 28b, eerste lid, Sv "kwetsbare verdachten" op één lijn stelt met (gewone) verdachten die worden verdacht van een feit waar een strafdreiging op staat van meer dan 12 jaar staat, maakt dat ook de wetgever bijstand door een advocaat aan deze verdachten van groot belang acht. Artikel 43 Wrb scheert op het punt van verhoorbijstand alle verdachten, dus ook de kwetsbare verdachten, over één kam. Een wettelijk wezenlijk onderscheid dat op goede gronden wel wordt gemaakt in artikel 28b Sv, wordt niet gemaakt in art. 43 Wrb. Volgens de WeCo heeft juist de categorie (kwetsbare) verdachten het meeste belang bij verhoorbijstand door een advocaat, ook in zaken waar geen bevel tot voorlopige hechtenis kan worden gegeven. Het belang van een goede strafrechtspleging brengt met zich dat het ontwerp-Besluit, ondanks de kosten, op dit punt ware aan te passen.

De Wetenschappelijke Commissie van de NVvR,

A.V. van den Berg
voorzitter a.i.

